

And when was the ruling of *Rav Huna* – וכי אתמר דרב הונא בעלמא אתמר stated; it was a general statement

OVERVIEW

The קשרו and נקשר מאליו (who differentiated between רב הונא (אדם) is not referring to our משנה, for our משנה is discussing a case where the תרנגול flung the דליל and it caused damage. רב הונא, however made an independent statement where it was a דליל של הפקר. Our תוספות explains (differing with רש"י) why ר"ה cannot be referencing our משנה.

דלא מתוקמא אמתניתין¹ דקשרו אדם חייב משמע הכל -

For the ruling of ר"ה cannot be referencing our משנה; the reason is because the expression of ר"ה that קשרו אדם חייב indicates that the קושר is liable for the complete damage -

ובדאדיה אדויי נמי חייב בעל תרנגול² –

And in a case of אדייה אדויי, the בעל התרנגול is also חייב (not only the קושר). Therefore our משנה which is discussing אדויי אדייה cannot conform to the ruling of ר"ה that by קשרו אדם the קושר is חייב exclusively.³

משנה our ר"ה cannot be referencing our explanation רש"י s' cites תוספות:

ובקונטרס פירש⁴ דלא מתוקמא אמתניתין משום שהקושר היה פטור -

And רש"י explained that ר"ה cannot be referencing our משנה, since in the case of our משנה (of אדייה אדויי) the קושר would be exempt from paying anything (only the בעל התרנגול would pay ח"נ). The reason the קושר is פטור -

כיון דאדייה אדויי⁵ שלא נתקל אדם בבור⁶ -

Since the תרנגול flung the דליל and damaged, so that no one tripped in the בור of the קושר.

¹ Seemingly one may ask that now that the משנה is discussing a case of אדייה אדויי, the משנה can conform to the ruling of ר"ה; when is the בעל התרנגול חייב if it was מאליו (the rule of the משנה), however if קשרו אדם the קושר is also חייב. Our תוספות rejects this interpretation of ר"ה.

² The תרנגול and the קושר both participated in creating this היזק. There are differing opinions whether the תרנגול pays (שטמ"ק בשם הריב"א) or whether they both pay half (see מהרש"א), שלשה חלקים קושר pays and רביע נזק.

³ Therefore we must say that ר"ה is discussing a case where it was a בהמה ברגלי בהמה, so the whole חיוב is on the בור who made this קושר.

⁴ בד"ה אלא מתני'.

⁵ The תרנגול did the entire damage.

⁶ Even if we consider the דליל to be the בור of the קושר, nevertheless the חיוב of בור is if someone trips and falls into the בור. However here the damage was caused by the flinging of the תרנגול; it is the תרנגול who is the מזיק through צרורות, but there is no מזיק of בור.

פרש"י challenges תוספות:

וקשה לפירושו מכל מקום ליחייב משום אשו -

And there is a difficulty with פרש"י, for even though he is not חייב on account of בור, **nevertheless he should be liable because the דליל is considered his fire -**

דהוי כאבנו וסכיננו ומשאו שהניחן בראש גגו ונפלו ברוח מצויה והזיקו בהדי דאזלי⁷ -

For it is like his stone or knife which he placed upon his roof and they fell through a common wind and they damaged while they were moving, where the owner of the אבן וסכין is חייב. The דליל here is the same as אבנו וסכיננו.

⁸ responds to an anticipated rejoinder: תוספות

דהאי תרנגול הוי כרוח מצויה מדפריך⁹ אי דלא אצנעיה פושע הוא:

For the תרנגול to damage with a דליל is considered as common as a common wind, we know this is so **since** the גמרא asked previously, **'if the בעל הדליל did not hide the דליל he is a פושע'**; indicating that leaving the דליל in the open is tantamount to causing the damage, but if it is not common for the תרנגול to damage, why is he a פושע. This proves that it is common for a תרנגול to damage with a דליל.

SUMMARY

(נתקל בבורו for no one was פטור) is קושר הדליל the אדייה אדויי maintains that by רש"י, while תוספות maintains that the קושר הדליל is also חייב since it is אשו.

THINKING IT OVER

1. רוח is like a פושע הוא, that it is like a רוח proved from the question of תוספות. Seemingly the question of פושע הוא when we assumed that it was בור מצויה. and it is common for תרנגולים to get entangled and drag a דליל, therefore he is a פושע. However by אדייה אדויי, perhaps it is not common at all for the תרנגול to be אדויי?!¹⁰

2. ר"ה from the ruling of רוח מצויה is like a תרנגול תוספות prove that ר"ה cannot prove that תרנגול is like a רוח מצויה, from the ruling of ר"ה that קשרו אדם חייב?¹¹

⁷ לעיל ו,א. See

⁸ One may differentiate between a רוח מצויה (where he is חייב) because it is so common, and tying something to the leg of a תרנגול, where it may not be common for the תרנגול to fling it. תוספות rejects this distinction.

⁹ The גמרא assumed that he is a פושע for not hiding the דליל, so certainly if he tied the דליל to the תרנגול, he should be considered a פושע and be חייב (as well as the התרנגול). See 'Thinking it over' # 1&2.

¹⁰ See 80 # ביאור ראובן (לר' ראובן אגושביץ) and אוצר מפרשי התלמוד # 80.

¹¹ See (ועיי"ש בהערה 68) חי' ר' נחום אות סד.